

'Wat taal betreft is nog slag te maken'

Politici en ambtenaren niet te begrijpen

UTRECHT | Er is soms niet doorheen te komen, de taal die ambtenaren gebruiken in hun nota's. Hetzelfde geldt voor de bewoordingen, die politici gebruiken om hun standpunt te verdedigen.

RENÉ CAZANDER

Sla het coalitieprogramma van Ge-deputeerde Staten van de provincie Utrecht er maar eens op na. Dit heet nota bene 'In Verbinding'. Letterlijk staat er: 'Wij hebben met de PRS de slag gemaakt van toetsings- naar ontwikkelingsplanologie. Bij de herijking zullen wij deze slag vervolmaken richting uitnodigingsplanologie.'

Slik. Ook taalkundige Wim Daniëls, bekend van de televisie waar hij vaak te zien was in het programma bij Pauw en Witteman, valt even stil. „Dit is inderdaad een voorbeeld van hoe het niet moet.”

De PVV ergert zich aan de taalgebruik in de provincie. Begin deze maand strandde in Provinciale Staten een motie van deze fractie, die juist opriep taal te gebruiken die voor alle inwoners van de provincie te lezen en te begrijpen is: taalniveau BI. Oftewel in Jip-en-Janneke-taal en zonder beeldspraak. Gewone mensentaal. De motie was overigens zelf ook opgesteld in voor een leek onbegrijpelijke bewoordingen.

De PVV viel in het debat over het bodem-, water en milieuplan over deze zin: 'Om de stabiliteit van waterkeringen te waarborgen, vinden

wij diepe geothermie in de vrijwaringszones niet acceptabel.'

„Ga dat thuis maar eens uitlegen,” reageert PVV-fractievoorzitter René Dercksen. Voor de goede orde: PRS staat voor Provinciaal Ruimtelijke Structuurvisie. Dercksen vindt het onbegrijpelijk dat de motie van zijn fractie het niet haalde.

„We zitten er toch voor de bewoners. Ik begrijp dat het nooit gaat lukken om het provinciale bestuur sexy te maken. De provincie is een tussenlaag en leeft minder dan de gemeente. Maar als je iets naar de burgers wilt communiceren, doe het dan begrijpelijk.”

Taalkundige Daniëls begrijpt de ergernis van Derck-

► **Taalkundige Wim Daniëls: Dit is inderdaad een voorbeeld van hoe het niet moet.**

FOTO HARMEN DE JONG

sen: „Er wordt al heel lang geklaagd over het taalgebruik van politici en ambtenaren. Toch is er ook al wel wat verbeterd. Tal van gemeenten hebben cursussen georganiseerd om ambtenaren beter te laten schrijven. Ook veel politici zijn op cursus geweest. Het heeft weliswaar nog maar weinig uitgehaald,” erkent hij.

Peter Zuidgeest uit Soest geeft al jaren trainingen en cursussen begrijpelijk lezen aan gemeenten en provincies. Van de ambtenaren verwachten dat zij in taalniveau BI schrijven, is in zijn ogen onrealistisch. „Dat betekent dat alles op het niveau van een laaggeletterde geschreven moet worden. Dat vergt een goede taalvaardigheid en veel training. Ambtenaren hebben vaak meerdere belangen en goede redenen om het heel voorzichtig op te schrijven. Ze zijn risicomijdend.”

Zuidgeest noemt de twee eerdere genoemde voorbeelden 'echt heel erg'. „Wat hier staat is onbegrijpelijk. Ik adviseer altijd om jargon (vaktaal, red.) te mijden.” Hij erkent dat er wat dat betreft zeker nog een slag te maken is.

De Utrechtse D66-fractie, de machtigste in de raad, riep afgelopen voorjaar ook al op om klare taal te gebruiken. Haar motie kreeg wel unanieme steun. Een van de spreekwoordelijke druppels was een brief aan de bewoners van de Soestdijkstraat: 'Op 28 mei jongstle-

▲ Peter Zuidgeest uit Soest geeft al jaren trainingen en cursussen begrijpelijk lezen aan gemeenten en provincies. Op het bord dat hij bij zich heeft staat: 'Schrijf gewone mensentaal'. FOTO FRANS KANTERS

den hebben wij een voornemen aangaande de locatie van de ondergrondse containers verstuurd. Uit de reacties is echter gebleken dat de bewoners aan de Soestdijkstraat abusievelijk geen voornemen hebben ontvangen. De reden hiervoor is logistiek van aard.'

De Utrechtse politiek roept al jaren dat het duidelijker moet. Misschien dat de belofte van D66-fractievoorzitter Klaas Verschuure hierbij kan helpen. Hij was vier maan-

den uit de running en volgde als buitenstaander de politiek tijdens zijn revalidatie. Hij schrok van wat hij hoorde.

Zijn advies: „Kijkers thuis: houd vol en neem vooral contact op als het niet duidelijk is. Collega's, laten wij ook ons best doen om duidelijke taal te gebruiken. Ik ben in ieder geval vastberaden om onze manier van werken te veranderen, zodat de lokale politiek dichter bij de Utrechter komt te staan.” Die belofte staat.